

OTVARANJE SINTAKSE

vladimir nikolić: »metamorfoza«

HARTIJA: BLIZINA I DALJINA

Stojim kraj otvorenog prozora — pljušti kiša. Nalet vetra zasipa mi lice kapima. Ispružam ruku, miran i dobra raspoložen. Nadlanica i gornja strana prstiju, posuti ridim dlačicama, zadržavaju desetak blistavih kapljica. Odmičem se od prozora, prilazim stolu, uzimam olovku, koji trenutak posmatram povijenu šaku i kapljice na njoj, zatim, na parčetu hartije, pišem: Stojim kraj otvorenog prozora — pljušti kiša. Nalet vetra zasipa mi lice kapima. Ispružam ruku, miran i dobro raspoložen. Nadlanica i gornja strana prstiju, posuti ridim dlačicama, zadržavaju desetak blistavih kapljica. Ispuštam hartiju u kišu, naginjem se i pratim njen let kroz zamagljen vazduh. Zaustavila se u travi i brzo natopila vodom. Nejasno nazirem da je na hartiji nešto zapisano. Odlazim od prozora, obuvam cipele i brzo silazim do prizemlja. Saginjem se na kiši i podižem hartiju. Na njoj je zapisano, razlivenim slovima: Ovo nije hartija koju si pomislio. Ovo je hartija na kojoj si zapisao: Stojim kraj otvorenog prozora — pljušti kiša. Nalet vetra zasipa mi lice kapima. Ispružam ruku, miran i dobro raspoložen. Nadlanica i gornja strana prstiju, posuti ridim dlačicama, zadržavaju desetak blistavih kapljica. Ispuštam hartiju u kišu, naginjem se i pratim njen let kroz zamagljen vazduh. Zaustavila se u travi i brzo natopila vodom. Pijem kafu, pušim. Kiša polako jenjava. Prilazim prozoru i gledam u travu. Hartija se od vlage skoro sasvim raspala. Stojim neodlučan. Nailazi veče i to je dobro, tada se treba zagledati u sumrak i videti šta da se čini. Gledam kroz prozor. Kiša je potpuno prestala. Zatim obuvam cipele i brzo

silazim do prizemlja. Saginjem se i podižem hartiju. Potom, klizavu i mlitavih rubova, širim je po stolu. Gledam kako se suši. Kad se potpuno osušila prilazim prozoru i bacam je. Kruto pada, kao da udara o četvrtast vazduh. Na travu pristiže suva, ali je naglo probija vlaga. Uskoro je opet sasvim mokra. Gledam. Gledam iz sobe u daljinu. Daljina je siva i magličasta. U njoj su brda, drveće i oblaci. Zatim prestajem da gledam daljinu. Zagledao sam se u blizinu. Blizina je jasna i dobro se vidi. Vidim svoje kratke prste, nokte i riđe dlačice iznad zglobova, sve to položeno na prozorsku dasku. To je ta blizina, pomislim i naglo povučem ruku. Vidim samo dasku.

OTVARAM SKLOPLJENU SINTAKSU

Ovo je tih zanat, precizan kao smrt. Otvaram sklopljenu sintaksu, prljavo crevo sobe, čutljivi nameštaj. Raste surova rečenica u klizav sapun dana. Na blede lice stola zakivam dasku smisla. Kuca, meca, provokacija — šapuće dečji glas.

O ZAMENICE I PRILOZI, O USKLIKI

U ovo doba noći, ne daj da ti isperu mozak. Hranjenjem, voljenjem, silom smrti. Nedostižan cilj neranjiva je snaga. Očajanje, besno uništenje, svi snovi. O, zamenice i prilozi, o, usklici! Prisutan gde neću, odsutan gde bih hteo da budem. Kako se vezuje i dreši moja sudbina.

GUBIMO SE U TEKSTOVIMA

Ne treba biti očajan. Smešite se, čitavog dana, dok vekovi prolaze. Nismo svesniji od grčko-rimskog sveta. A verujemo da smo pametniji i dublji. Stari trik još pali. Gubimo se u tekstovima. A negde visoko sija mesec, zgrčenih usana.

PRATI ME PESMA, BLEDA KAO SMRT

Sneg se topi u sumraku. Govorim tiho i to me čuva od dušmana. Prati me pesma, blede kao smrt.

POLJUBIO SAM RUŽU I KOMAD BELOG HLEBA

Idem u zrelo doba, osvrćući se. Privijaš se uz mene kao uz noć punu zvezda. Užasno se stidim: poljubio sam ružu i komad belog hleba. Život nam je načinio brushalter po meri.

SVI SMO BILI MLADI, SVI SE SEĆAMO

Snovi su postali stvarnost, da li su u pravu? Njihove senke sporo se kreću. Usamljenost, uvek, iznova. Svi se povlače, svi su začutili, mladost im je prošla. Ne treba prestrogo suditi o zemlji čudesa. Bićemo građani, svi smo bili mladi, svi se sećamo. Nit neke nesreće još nas vezuje. Senka laži se nadvija, svet počinje muklo da jeca. Zastave lepršaju, dani prolaze, deca rastu.

SAD NISMO NEVINI PA NAM ODELO TREBA

Obezbediti hranu, to nas još koči, a poezija i dalje traje. Grčevito se držimo za ta metafizička kola. Luxury in pauper's style osvaja svet. Objavljene su smetnje u govoru, sad nismo nevini pa nam odele treba.

PROKLETI PESNICI, VERLAINEOV TERMIN

Sreća dolazi u provinciju, dada i surrealism, samo još jednom! Disonantnost i abnormalnost, to je dobro za zdravlje. Ali otkud se javljaju uspomene na avangardu? Jaka glavobolja zahvata. Prokleti pesnici, Verlaineov termin.

GDE SMO, O NAŠA SJAJNA ZVEZDO

Gde smo, o, naša sjajna zvezdo? Estetike pate, sve je tačno i potpuno — nevažno. Gledam svoje detinjstvo i već mi je milion godina.